

**POSELSTVÍ SVATÉHO OTCE U PŘÍLEŽITOSTI
XXIII. SVĚTOVÉHO DNE NEMOCNÝCH
11. ÚNORA 2015**

Sapientia cordis

«*Slepému jsem byl okem a kulhavému nohou*»

(Job 29,15)

Drazí bratři a sestry,

u příležitosti XXIII. Světového dne nemocných, který ustanovil svatý Jan Pavel II., se obracím na vás všechny, kdo snášíte tíhu nemoci a různým způsobem jste spojeni s trpícím tělem Kristovým, i na vás, pracovníky a dobrovolníky v oblasti zdravotnictví.

Téma letošního roku nás vyzývá k meditaci o větě z Knihy Job „Slepému jsem byl okem a kulhavému nohou“ (29,15). Chtěl bych k němu přistoupit z pohledu „*sapientia cordis*“, moudrosti srdce.

1. Taková moudrost není teoretickým a abstraktním poznáním nebo plodem úvah. Podle toho, jak ji popisuje svatý Jakub ve svém listě, je především „čistá, dále pokojná, shovívavá, poddajná, plná milosrdenství a dobrých skutků, ne obojetná ani pokrytecká“ (3,17). Je tedy *postojem, který vlil Duch Svatý* do mysli a do srdce toho, kdo se dokáže otevřít vůči utrpení druhých a poznává v něm Boží obraz. Přijímáme za svoje zvolání žalmu „Nauč nás počítat naše dny, ať získáme moudrost srdce“ (*Žalm 90,12*). V *sapientia cordis*, jež je Božím darem, můžeme vidět souhrn plodů Světového dne nemocných.

2. *Moudrost srdce znamená sloužit bratrovi*. V Jobově řeči, která obsahuje slova „slepému jsem byl okem a kulhavému nohou“, se zdůrazňuje rozměr služby potřebným prokazované tímto spravedlivým mužem, jenž se těší autoritě a zaujímá důstojné místo mezi staršími města. Jeho morální velikost se projevuje službou chudému, který žádá o pomoc, jakož i péčí o sirotka a vdovu (verše 12-13).

Kolik křesťanů i dnes prokazuje nikoli slovy, ale životem zakořeněným v ryzí víře, že jsou „slepému okem“ a „kulhavému nohou“! Jsou to lidé, kteří stojí nablízku nemocným, když potřebují stálou péči a pomoc při umývání, oblékání i jedení. Zvláště když se tato služba

prodlužuje v čase, může se stát namáhavou a zatěžující. Je poměrně snadné sloužit pár dní, ale je obtížné pečovat o člověka po celé měsíce anebo dokonce roky, i když on už ani není schopen poděkovat. A přece, jak velká je to cesta k posvěcování! V takových situacích lze počítat se specifickou blízkostí Pána a zároveň to představuje mimořádnou podporu církvi při jejím poslání.

3. *Moudrost srdce znamená být s bratrem.* Doba strávená v blízkosti nemocného je posvátným časem. Je to chválení Boha, jež nás připodobňuje obrazu jeho Syna, který „nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny“ (Mt 20,28). Sám Ježíš řekl: „Já jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží“ (Lk 22,27).

S živou vírou prosme Ducha Svatého, aby nám dal milost chápat toto často tiché doprovázení, při němž jsme vedeni, abychom věnovali svůj čas sestřám a bratrům, kteří díky naší blízkosti a náklonnosti pociťují lásku a útěchu. Jak velká lež se oproti tomu skrývá za určitými názory, které tolik trvají na „kvalitě života“ a vnucují přesvědčení, že život vážně postižený chorobou není hoden toho, aby se žil!

4. *Moudrost srdce znamená vycházet ze sebe a jít bratrovi v ústrety.* Náš svět často zapomíná na zvláštní hodnotu času stráveného u lůžka nemocného, protože jsme zachvázeni spěchem, frenetickou činností a výrobou a zapomínáme na rozměr nezištnosti, starosti a péče o druhého člověka. Za takovýmto postojem v podstatě často stojí vlažná víra, která zapomněla na Pánova slova „pro mne jste to udělali“ (Mt 25,40).

Proto bych chtěl znovu připomenout „absolutní prioritu ‚vycházet ze sebe vstříc bratru‘, což je jedno ze dvou hlavních přikázání, která zakládají každou morální normu, a to nejzřetelnější znamení pro rozlišování ve věcech duchovního růstu, jenž je odpovědí na absolutně nezištné Boží sebedarování“ (apoštol. exhortace *Evangelii gaudium*,179). Z téže misijní povahy církve pramení „účinná láska k bližnímu, soucit, který rozumí, pomáhá a podporuje“ (*tamtéž*).

5. *Moudrost srdce znamená být solidární s bratrem a neposuzovat ho.* Láska potřebuje čas; čas na léčení nemocných a na návštěvu u nich; čas na to, abychom jim byli nablízku, jako to udělali Jobovi přátelé: „Seděli potom spolu s ním na zemi po sedm dní a nocí a slova k němu žádný nepromluvil, neboť viděli, že jeho bolest je nesmírná“ (Job 2,13). Ale Jobovi přátelé v sobě skrývali negativní úsudek o něm: mysleli si, že jeho neštěstí je Božím trestem za jeho vinu. Pravá láska však znamená sdílení, které neposuzuje a nenárokuje si

obrácení toho druhého. Je svobodná oproti falešné pokoře, jež podvědomě usiluje o uznání a má zálibu ve vykonaném dobru.

Jobova zkušenost nachází svou autentickou odpověď pouze v Ježíšově kříži, nejvyšším skutku Boží solidarity s námi, který je naprosto nezištný a milosrdný. Tato odpověď lásky na drama lidské bolesti, zvláště nevinné, zůstává stále vtisknuta do těla zmrtvýchvstalého Krista, do jeho oslavených ran, které jsou pro víru pohoršením, ale zároveň znamenají i důkaz pro ni (srov. *Homilie při kanonizaci Jana XXIII. a Jana Pavla II.*, 27. dubna 2014).

Přestože nemoc, samota a neschopnost nabývají převahy nad naším životem prožívaným jako dar, může se zkušenost bolesti stávat přednostní možností pro zprostředkování milosti a zdrojem pro získávání a posilování moudrosti srdce. Proto chápeme, že Job, když se na konci své zkušenosti obrací na Boha, může prohlásit: „Jen z doslechu o tobě jsem slýchal, teď však jsem tě spatřil vlastním okem“ (42,5). I lidé ponoření do tajemství bolesti a utrpení, jež je přijímáno ve víře, se mohou stávat živoucími svědky víry, která jim umožňuje setrvávat v samotném utrpení, i když ho člověk svým vlastním rozumem nedokáže pochopit do hloubky.

6. Svěřuji Světový den nemocných pod mateřskou ochranu Panny Marie, která ve svém lůně přijala a zrodila vtělenou Moudrost, našeho Pána Ježíše Krista.

Maria, Trůne Moudrosti, jako naše Matka oroduj za všechny nemocné i za ty, kdo se o ně starají. Učiň, ať ve službě trpícímu bližnímu a skrze zkušenost bolesti dokážeme přijímat pravou moudrost srdce a umožňujeme jí, aby v nás narůstala.

Tuto prosbu za vás všechny doprovázím svým apoštolským požehnáním.

Ve Vatikánu 3. prosince 2014

památka svatého Františka Xaverského

FRANTIŠEK